

بازشناسی الگوهای معماری بافت قدیمی با ارزش به منظور حفظ هویت در نوسازی واحدهای مسکونی (نمونه موردی: محله قدیمی ساغریسازان رشت)

محمود عنانهاد*, حمزه غلامعلی زاده, 208,

1397-6-22

چکیده اغلب واحدهای مسکونی جدید در بافت‌های قدیمی شهری، فاقد حس تعلق به مکان و هویت مشخص هستند. محله‌های شهری باتوجه به خاطرات فردی و جمعی در ذهن شهروندان منطقه جایگاه ویژه‌ای دارند. ازاین‌رو، مفهوم سکونت و شکل‌گیری آن در رابطه انسان با مکان، با برآورده شدن نیازها و رفتارهای انسان ارتباط تنگاتنگی دارد. دراین رابطه هویت به مثابه بخشی از احراز حس بودن و تعلق از ضرورت‌هایی می باشد که لازم است در طراحی محیط‌های سکونتی مورد توجه قرارگیرد. این پژوهش به بازشناسی الگوهای معماری بافت قدیمی و خاطره جمعی و حس تعلق ساکنین در احیای خانه‌ها و بناهای قدیمی با ارزش ساغریسازان می‌پردازد. پرسش این پژوهش حول این محور قرار دارد: چگونه می توان باتوجه به نوسازی و ایجاد بناهای جدید مسکونی در بافت با ارزش معماری ساغریسازان- که به لحاظ مسائل شهری و اجتماعی اجتناب ناپذیر می باشد- هویت آن حفظ و استمرار یابد؟! محوریت این تحقیق برگرفته از این فرض است که: استمرار و حفظ هویت کلیت بافت ساغریسازان به نحوه استفاده از الگوهای معماری خانه های قدیمی - شامل هندسه، تناسبات، مصالح، بافت، شکل، فرم و ساختار- در بناهای جدید ارتباط دارد. هدف از این تحقیق یافتن پیشنهادات عملی برای افزایش کیفیت در بافتهای قدیمی با ارزش است؛ و از آنجاکه تبیین کیفی عوامل و محورهای محیطی جهت حصول به پیشنهادات اجرایی است، لذا روش تحقیق در این پژوهش توصیفی- تحلیلی و کسب اطلاعات از طریق منابع کتابخانه‌ای صورت پذیرفته است. برای بررسی خانه‌ها و بناهای بومی مورد مطالعه، پرسشنامه سنجش شاخصها تهیه و تنظیم و در بین 47 ساکنین این بافت قدیمی توزیع گردید و اطلاعات جمع آوری شده با نرم افزار SPSS تحلیل شدند. دراین مرحله جدول فرآوانی میزان پاسخگویی شهروندان به پرسش های درون پرسشنامه جهت مقایسه ضرایب معیارهای زوجی توسط نرم افزار SPSS صورت پذیرفت و در جدول نه کمیته ساعتی، مقایسه دودویی و زوجی شاخصها ضریب امتیاز تعیین گردید، درنهایت مقایسه‌هایی را بین معیارها و زیرمعیارهای تصمیم‌گیری انجام داده و ضرایب آن‌ها را نسبت به یکدیگر در نرم افزار Choice Expert تعیین و پس از شناسایی شاخص های ارزیابی هویتی و معیارهای کلی و زیرمعیارهای سنجش آن‌ها با استفاده از فرایند سلسله مراتبی AHP صورت پذیرفت. ارزیابی نتایج حاکی از وابستگی معنادار ساکنین در واحدهای مسکونی قدیمی، نسبت به آپارتمان‌سازی‌های جدید در محله ساغریسازان است. از جمله علل این قضیه

عبارتنداز: مشکلات اقتصادی و زیرساختی موجود در بافت قدیم، یکنواختی محیط و بلندمرتبه‌سازی، عدم رعایت الگوهای معماری در ساخت و ساز جدید، فقدان حس زندگی جمعی، مهاجریذیری، فقدان خاطرات جمعی در آپارتمان نشینی، عدم انس با محیط، تغییر نگرش مردم به زندگی.

کلمات کلیدی : الگوهای معماری، بافت- قدیمی، حفظ هویت، واحدهای مسکونی، ساغریسازان، رشت.

[Islamic Azad University, Rasht Branch - Thesis Database](#)
[دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت - سامانه بانک اطلاعات پایان نامه ها](#)